

PRAKTISCHE LEVENSWIJSHEID

29 mei 1959

Goedenavond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend, of onfeilbaar. Verder wil ik nog even wijzen op het verzoek: stel uw vragen zo kort, zo scherp en zo helder mogelijk. Ik weet dat het moeilijk is, maar probeert u het. Dat is voor ons allen veel prettiger. Vandaag zou ik eens willen praten over:

PRAKTISCHE LEVENSWIJSHEID

Levenswijsheid krijgen wij vaak in hele grote doses opgediend door allerhande predikers, schrijvers en ook de broeders der Orde zijn er niet vreemd aan. U krijgt die wijsheid met een zó grote dosis, dat u eigenlijk uw hele leven nodig zou hebben om de helft in de praktijk om te zetten. Daar komt nog bij dat die levenswijsheid over het algemeen mooi verkapselt is in allerhande betogen. Nu lijkt het mij wel eens leuk voor een avond, om die dingen nu eens zonder al die mooie franjes klip en klaar te stellen. Ik zal het zo doen: elke keer wanneer ik een raadgeving citeer, zal ik u vertellen waarom, ik zal proberen u duidelijk te maken, hoe u deze dingen zelf in de praktijk kunt brengen.

Het eerste punt van levenswijsheid is dit: Verzet je nooit tegen het fatale, het gebeurde. Verzet je alleen tegen datgene, wat je baas kunt. Als je dat zo hoort lijkt het schooljongetjesfilosofie. Vechten met jongens van je eigen grootte, desnoods met een kleinere, maar nooit zo een hele grote nemen, want dan krijg je maar blauwe ogen. Toch is het in het leven heel vaak het geval, dat een mens té grote moeilijkheden en té grote problemen juist aanvalt, niet kan berusten in iets waarvan hij weet, dat het onvermijdelijk is. U leeft op aarde om gelukkig te zijn.

Hoe gelukkiger en hoe harmonischer u leeft, hoe makkelijker u alle problemen die het leven heeft voor u als bewustwordingswaarde kunt verwerken en hoe beter u er geestelijk aan toe bent. Het is logisch dat je de vraag gaat stellen: hoe breng ik dit in de praktijk? Het is soms moeilijk, maar altijd mogelijk. Vraag jezelf dan: kan ik hier nog iets aan doen? Zeg je tegen jezelf: neen, dat kan ik op het ogenblik niet. Vraag jezelf dan: wat kan ik dan anders doen om voor mijzelf deze onplezierige toestand te veranderen? Zoek het niet in één richting. Er zijn op elk punt van uw leven tenminste 5 tot 10 mogelijkheden. Maar zelfs als u bij het minimum van twee - want die zijn er altijd - terecht zult komen, dan nog is het maken van een keuze op dergelijke ogenblikken een sparen van energie, een sparen van jezelf en een behouden van geestelijke krachten. Zeg nooit: dit kan ik niet dragen. Op het ogenblik dat u het zegt, constateert u dat u het dragen kunt, want anders zou u er niet meer zijn. Beweer nooit, dat dit uw hele leven verder zal beïnvloeden. Mogelijk is het waar. Maar als u begint met het te constateren, komt u nooit verder.

Een tweede punt dat ook erg belangrijk is in het leven: Probeer altijd te vermijden dat je zegt: ik ben méér, of minder, dan een ander. Het is heel goed mogelijk, dat u beter bent in bepaalde vakkennis, dat u meer weet op een bepaald terrein. Maar u kunt nooit meer zijn dan een andere mens. Of die mens nu in een gevangenis zit, of in een klooster, die mens een heilige is, of een grote boef, dat maakt niets uit. Hij is een mens en u bent een mens. Zolang als u gaat spreken over anderen die beter zijn, gaat u proberen om die na te apen. U weet zelf hoe bespottelijk het bv. is, wanneer je een wilde plotseling een smoking aantrekt. Veel mensen proberen juist dat geestelijk te doen. Zij proberen niet zichzelf te zijn, maar zij proberen een ander te imiteren. Imitatie is uit den boze. U bent niet meer en niet minder dan een ander: u hebt een eigen leven en een eigen weg. U hebt uw eigen mogelijkheden en uw eigen methoden. Natuurlijk kunt u van een ander leren, maar nooit mag u de ander imiteren. Hij mag slechts de stimulans zijn voor uw eigen verder streven. Door dit te doen, voorkomt u dat u enerzijds misschien met een minderwaardigheidscomplex probeert te bewijzen dat u iets bent, wat u niet kunt zijn. Aan de andere kant voorkomt u, door u de meerdere te voelen, dat u domheden uithaalt en uzelf in een zeer onaangenaam parket brengt, waar u anderen niet hebt begrepen en niet voldoende hebt

bezien. Ook dit is geestelijk van groot belang. Wij moeten evenwichtig zijn. De noodkreet, die daar onmiddellijk op volgt: maar ja, dit kunnen wij niet! ... U kunt dit wel, indien u slechts voor uzelf wilt bepalen, wat u precies van het leven verlangt. Zodra u dat doet, hebt u verder geen moeite. Dan bent u niet meer onevenwichtig. Dan zet u de innerlijke onevenwichtigheden om in ervaringen en die ervaringen zullen vanzelf een correctie betekenen op al wat u zich misschien verkeerd had voorgesteld.

Een derde punt is misschien een beetje meer de geestelijke kant uit, maar toch ook wel belangrijk. Je moet jezelf kennen, maar je kunt jezelf nooit ontleden. Zelfkennis is noodzakelijk om tot bewustwording te komen. Zelfontleding betekent een vernietigen van de eigen persoonlijkheid, omdat de samenhangen wegvallen. Een ontleding van de menselijke persoonlijkheid, van de menselijke psyche, is een zuiver verstandelijke zaak. Wij kunnen gevoelens niet ontleden. Wij ondergaan ze en wij kunnen ze alleen i.v.m. het geheel zien als een stuwende kracht, eventueel te gebruiken om ons in staat te stellen verder te komen. Onszelf kennen wil zeggen: weten wat ons beweegt. Het wil niet zeggen: precies elke handeling en elk gebaar als bij een dissectie uit elkaar pluizen, totdat er niets meer over blijft dan een reeks van mooi gerangschikte psychologische feitjes, kleine obsessies e.d. Daar hebben wij niets aan. Ware zelfkennis wordt niet bereikt door zelfontleding. Zij wordt bereikt door het Ik zo harmonisch te doen aansluiten bij de omgeving, en zo harmonisch mogelijk te streven in de zin van onze stoffelijke en geestelijke verlangens.

Een volgend punt: "Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld worde" wil niet zeggen, dat je niet over jezelf oordelen mag. Het wil alleen zeggen, dat je je aan een oordeel over anderen hebt te onthouden. Op het ogenblik, dat je een ander gaat bezien en daar wat van gaat zeggen, loopt het fout. U stelt uzelf als maatstaf. Maar zolang als u als mens leeft, kent u uzelf niet eens. Het resultaat is, dat u altijd een valse voorstelling van de wereld krijgt. U kunt een handeling, een daad, verkeerd vinden, nooit een mens. Wanneer u daarentegen voor uzelf moet uitvinden, of iets goed of kwaad is, dan is het wel heel belangrijk dat u naar uw eigen maatstaf die u hier wel mag aanleggen - waar het het bewustzijn is, waaruit de levensdrang voortspruit - dus zeggen kunt, dit is m.i. kwaad, dat is m.i. goed. Een dergelijke vaststelling moet door daden worden ondersteund.

Er zijn een hoop mensen die zeggen: als ik geestelijk maar zó rijp was, dat ik mij los kon maken van al dat aardse gedoe..... die mensen zou ik de volgende regel voor willen houden: Elk wezen in de kosmos leeft op de plaats, waar het volgens de Goddelijke wil, plus zijn eigen bewustzijn, bewust kan bestaan. Iemand die op de wereld komt, komt op die wereld om daar te leven. Zoek nooit te ver boven uw eigen wereld, maar blijf altijd in uw eigen wereld en zoek daarin het hoogste te bereiken. Je hebt een hoop mensen, die zeggen: Ik wil wel, maar ik kan niet. Dat is een vaststelling die uit de boze is. Laten wij constateren dat "willen" samengesteld is uit kennen, plus verlangen. Om iets te willen, moet je weten wat je wilt. Om iets wat je kent te bereiken, moet je verlangen het te bereiken. Wanneer uw verlangen sterk genoeg is, zult u bereiken. Dan acht u geen consequenties. Op het ogenblik dat u echter stelt: ik wil wel, maar ik kan niet.... zegt u voor uzelf: ik erken dat dit goed zou zijn, maar ik verlang andere dingen evenzeer, of meer.... Erken dit voor uzelf en u zult van veel strijdigheid in uw wezen bevrijd worden.

Dan de bekende stelling: "Wij hebben gelijk!" Dat hoor je in de kringen van de spiritisten, maar evenzeer in zoveel Christelijke en andere sekten, dat je je op den duur afvraagt wat dat "gelijk" wel kan betekenen. Als je zegt dat wij gelijk hebben, dan bedoelt men daarmee meestal: wij hebben het monopolie van de waarheid. Maar "gelijk" betekent iets anders. Iets wat gelijk is, is vlak, evenredig aan anderen. Wanneer u geestelijk streeft, dan kunt u volkomen gelijk hebben, maar dit gelijk hebben houdt in, dat anderen op hun wijze precies hetzelfde vlak bereiken. Oordeel nooit over geestelijke richtingen t.o.v. elkaar. Oordeel slechts over datgene, wat voor u aanvaardbaar, of niet aanvaardbaar is, en kies zó uw eigen weg.

Wij hebben ook nog de opmerking: "Ja, maar het is het allemaal zo verward...." U hebt gelijk. Zelfs van datgene wat wij brengen, zou u zo nu en dan verwarrend kunnen worden. Maar dat ligt niet aan ons en ook niet helemaal aan u. Onthoudt u daarom dit: Wanneer wij in de woorden van een ander iets zoeken te lezen, wanneer wij uit de daden van een ander iets trachten te besluiten, laat ons dan steeds de eenvoudigste verklaring aannemen, totdat anders bewezen is.

Dit voorkomt zeer veel zoeken naar diepte, die soms niet bestaat, of soms voor ons niet te doorgronden is. Juist vooral in het geestelijk werk, zoals wij dit al lange tijd doen, komt het voor dat mensen zoeken naar een achtergrond, die met hun eigen ideeën strookt. Zo proberen zij alle verklaringen van anderen zó te wringen, dat zij daarin passen. Als je die mensen hoort, dan zijn Descartes en Paus Pius XI de beste vrienden, want zij hebben dezelfde filosofie verkondigd. Iets, wat natuurlijk volkomen in strijd is met de waarheid. De poging om iets aan te passen aan onszelf houdt in, dat wij een verwrongen verklaring moeten geven. Wij doen dit, omdat de eenvoudige verklaring ons klaarblijkelijk niet voldoende is. Wij vertekenen de waarheid en komen tot allerhande opvattingen, die helemaal niet in overstemming zijn met de werkelijkheid. Houden wij ons echter aan de eenvoudigste interpretatie, de eenvoudigste grondwaarden, dan zullen wij nooit ver mis zijn. Zelfs wanneer een stelling gaat tot in de hoogste sferen met zijn inhoud en onze verklaring alleen maar slaat op onze stoffelijke wereld, dan zullen wij toch nog de juiste richting hebben, zij het niet de volledige bereiking. Maar als wij trachten dit te verwringen tot ons eigen beeld van een andere wereld, of sfeer, dan zullen wij door die vertekening een soort karikatuur van de werkelijkheid krijgen, dat ons misleidt in ons handelen en denken.

Dan wil ik nog een paar opmerkingen maken aangaande de richtingen, die wij kennen. Niet iedere mens is gelijk aangelegd. Sommigen zijn zuiver redelijke mensen. D.w.z., ze willen overall een bewijs en een verklaring voor hebben. Deze mensen hebben zich te hoeden voor het verwerpen van een bewijs, of verklaring, omdat het niet met hun denkbeelden strookt. Dit is voor hen het grootste gevaar. Indien zij echter leren zo objectief mogelijk alle dingen te onderzoeken en te beschouwen, zullen zij voor zich tot een bevredigend wereldbeeld komen en zo tot een bevredigende bewustwording. De mens die religieus denkt, baseert zich op een Godsgeloof. Hoe hij aan die God gelooft, doet niets ter zake. Wanneer hij echter aan een God gelooft, moet dit geloof volledig worden uitgeleefd. Niet slechts ten dele, of onder voorbehoud. Wanneer wij geloven aan een bepaalde vorm van God, aan een bepaalde gestalte van God zelfs, dan zullen wij daarmee ons richten tot het Allerhoogste, het kosmisch begrip. Slechts door ons geheel aan dit kosmisch begrip over te leveren a.h.w. met handen en voeten, zullen wij tot een uitbreiding van het begrip kunnen komen, plus tot een bewijs van deze kracht en macht, waar wij dan toch alles van verlangen. Het geeft niet hoe je gelooft, maar geloof volledig.

Voor degenen, die de weg der esoterie gaan, is het volgende belangrijk: Alle esoterie is gericht op het erkennen van de innerlijke wereld. Onze innerlijke wereld is niet het heelaal. Wij zijn genoopt om voortdurend onze eigen buitenwereld, de buiten ons bestaande wereld, in overeenstemming te brengen met onze innerlijke wereld. Die innerlijke wereld is aan voortdurende wijzigingen onderhevig. Laat ons nooit denken, dat wij in staat zijn de wereld in ons te beleven met een uitsluiting van de wereld buiten ons. Slechts beiden samen zijn beleefbaar, maar in beiden tezamen vinden wij zoveel van het Goddelijke, dat wij bewust kunnen worden van de God, Die in onszelf leeft.

Dan degenen die voor mystiek voelen. De mystiek is het geheim, het verborgene. Het is een wereld van raadsels, waarin je je aarzelend beweegt en voortdurend zoekt naar een beter begrip. Laat de mysticus dit onthouden: wanneer hij, deze weg gaande, voortdurend luistert naar wat in het diepst van zijn wezen tot hem spreekt en daarnaast zijn gebruiken buiten zich weet te formaliseren, zodat hij de diepe inhoud van zijn wezen door een gewoontehandeling weer kan geven, bereikt hij voor zich het grootst mogelijke contact met de kosmos. Dan zal hij daaruit het meeste kunnen putten.

Vraag: De mens heeft tijden van welzijn en van minder welzijn, geestelijk.

Zou u daarover iets willen vertellen? Niet speciaal lichamelijk.

Antwoord: In dit geval moeten wij allereerst constateren dat het mogelijk is om braaf te zijn, wanneer je geen gelegenheid tot zondigen hebt. Dat het gemakkelijk is royaal te zijn, wanneer je je er niets hoeft voor te ontzeggen. Dat het heel eenvoudig is om een prettig en gezellig mens te zijn, zolang de omstandigheden rond je van een gelijke geaardheid blijven. Wanneer wij dus spreken over personen die met verandering van omstandigheden zelf veranderen, dan moeten wij eigenlijk zeggen, dat wij de eigenlijke persoon niet voldoende hebben kunnen beleven en kunnen zien, omdat de omstandigheden dat beletten. Wij kunnen vaststellen dat sommige mensen bepaalde eigenschappen behouden, onverschillig of zij arm of rijk zijn. Of zij zorg heb-

ben, of zorgeloos kunnen zijn. Het zijn deze eigenschappen die de voor ons kenbare en waardevolle grondwaarden zijn, indien wij die mens moeten waarderen. Alle andere waarden zijn in feite bijkomstig. Opgewektheid zegt ons niets, zolang er niets is, waar je je zorgen over kunt maken en waarover je zou kunnen treuren. Eerst wanneer die omstandigheden er wel zijn en de opgewektheid toch blijft, kunnen wij zeggen: kijk, hier zit toch wel een geestelijk Licht, een soort innerlijk contact, dat dit vreugdig bestaan mogelijk maakt... Stel dus deze regel: de mens in zichzelf kan gelijk blijven, maar waar hij zijn omgeving voortdurend respecteert, zal zowel zijn omgeving als zijn eigen persoonlijkheid in het beeld bevat zijn, dat wij van die persoon op een bepaald ogenblik verkrijgen.

Reactie: Angst doet de mens rare bokkesprongen maken. Men tracht zijn vrees te overwinnen door bepaalde gevaren te zoeken. Dit is voor hem dan genot.

Antwoord: Ik stel daar tegenover: op het ogenblik, dat een begeerte sterker wordt dan al het andere, dan zal men deze begeerte vervullen, ongeacht de consequenties. U zegt, wanneer een mens bang is, wanneer hij vrees heeft, dan maakt, hij rare sprongen. Dat ben ik volledig met u eens vanuit het standpunt van de andere mensen, maar voor zichzelf is hij dan, zelfs in zijn paniek, rationeel. Wanneer hij vreest te sterven en in zijn begeerte om te leven, dus anderen eventueel aan het gevaar overlaat en zichzelf eraan onttrekt, dan blijkt hier alleen maar uit, dat zijn begeerte tot zelfbehoud groter is, dan zijn respect, achting en liefde voor zijn medemensen. Er is dus een keuze gedaan. De kwestie angst of vrees maakt geen verschil uit. Het zegt ons alleen, dat er bepaalde lichamelijke factoren bestaan die de mens kunnen prikkelen om een zekere richting in te slaan. Dat ben ik volledig met u eens. Daarmede had ik rekening gehouden. Al heb ik dan nu geen lichaam meer - ik zou haast zeggen: God zij dank - ik heb er wel een gehad.

De mens zoekt het gevaar om het te overwinnen. Dat is niet waar. De mens zoekt de schijn van het gevaar. Wanneer er kermis is kunt u zien hoe de mensen zich aan doodsangst verwekkende sensaties onderwerpen, alleen maar om hun moed te bewijzen. Zij doen dit met een betrekkelijk grote zekerheid, dat zij er wel "uit zullen komen". Er zijn maar heel weinig mensen die er toe komen hun moed en hun leven op de proef te stellen in een laatste poging die praktisch hopeloos is. De kamikazevliegers in Japan zouden misschien dergelijke mensen geweest kunnen zijn, als bij hen niet een religieus begrip en een eerbegrip - vooral in de eerste inzetten - in de plaats was gekomen voor deze vrees. Zij hadden een zekerheid van een eerbaar leven in het hiernamaals, zij hadden de zekerheid van eer, plechtige begraving enz., zielsherdenkingen in deze wereld en daardoor konden zij zo ver komen. Zij vreesden niet zozeer de dood als wel het niet volbrengen van hun taak, waardoor zij verachtelijk zouden zijn in de ogen van de mensen, of minder moedig. Maar ook hier speelt een begeertekwestie een rol.

Vraag: U zei: je mag niet van jezelf zeggen, dat je meer, of minder bent dan een ander...

Er zou van geen evolutie sprake zijn, indien dit niet zo was.

Antwoord: Evolutie is de illusie der geslachten... Het is zeker waar. Als er kinderen in de tweede klas zitten, dan zijn er een paar slechtere en een paar betere leerlingen bij, maar het zijn allemaal tweede klassers. Wanneer geesten in de stof incarneren op aarde, behoren zij allen tot dezelfde klasse. Er kunnen graduele verschillen zijn, maar die zijn niet zo groot, dat zij een beroep op "meer" of "minder" mogelijk maken. De gedachte superieur te zijn daarentegen leidt tot het misachten van de superioriteit van anderen, een verlies. Het menen minder te zijn dan anderen leidt tot een verwringen van de eigen persoonlijkheid om zo toch nog ergens superioriteit, hoofdzakelijk aan het Ik, te bewijzen. Een factor die in dezelfde klasse valt van de vraagsteller van zo-even. De conclusie zal u duidelijk zijn. Vanuit menselijk standpunt zijn er misschien verschillen. Maar zodra de mens zich op die verschillen gaat beroepen, blijkt, dat zij ten opzichte van de kosmos zo klein en zo onbelangrijk zijn, dat de handelingen op de verschillen gebaseerd, onjuist zijn in verband met de kosmos. Daarom dus, dat ik deze stelling naar voren bracht.

Vraag: Dat geeft toch ook wel aanleiding tot nederigheid?

Antwoord: Nederigheid is een verkapte vorm van hoogmoed. Maar hebben wij reden om nederig te zijn? Zijn wij niet door God geschapen? Leven wij niet uit Gods kracht? Hebben wij in ons niet de kracht, die uiteindelijk ook ons een bewust deel van de volmaking zal maken? Wij hebben geen reden om nederig te zijn, daarvoor is ons erfdeel - of wij nu in de stof leven, of in de geest

- veel te groot. Wij hebben ook geen reden tot hoogmoed. Tussen ons en de uiteindelijke bereiking liggen nog zovele trappen, dat wij zeker niet kunnen beweren reeds iets bijzonders te zijn. Wij zijn iets: deel van God. Niet een ietsje, of niets. Wij zijn niet iets bijzonders, want in God zijn wij voorlopig nog zó onbewust, dat wij eerst na verloop van tijd de natuurlijke evenwichten in het Goddelijke zullen begrijpen en binnen onszelf verwerklijken.

Laat ons niet nederig én niet hoogmoedig zijn. Laat ons niet zeggen: wij zijn klein tegenover God, of wij zijn groot tegenover God. Laat ons zeggen: tussen ons en God bestaat een band die zich uit zal drukken in onze relatie tot het totaal van de Schepping. Dat lijkt mij de meest juiste zienswijze. Nederig ben je pas, wanneer je je bewust bent van je eigen goede eigenschappen, maar meent, dat zij eigenlijk toch niets bijzonders zijn, of dat zij beter zouden moeten zijn. Op het ogenblik, dat je bewust bent van je eigen goede eigenschappen, heb je meteen de eigenschappen van alle anderen, die niet zo zijn, veroordeeld. Vandaar: nederigheid is verkapte hoogmoed. Iemand die zich vernedert - uit louter nederigheid om bv. als portier te fungeren in een klooster - kan het wel heel goed bedoelen. Maar wanneer hij gelijktijdig meent dat hij daardoor God beter dient dan een ander, dan is hij in feite hoogmoedig. Laat ons niet nederig en niet hoogmoedig zijn. Laat ons God aanvaarden, dat is de enige juiste weg voor ons. Anderen zullen over ons oordelen, wanneer het noodzakelijk is, of de tijd toe is; wij zullen slechts oordelen over ons eigen streven, zover ons bewustzijn een dergelijk oordeel mogelijk maakt.

Reactie: Ik kan mij voorstellen dat er een nederigheid is, die niet stamt uit hoogmoed.
Antwoord: Dan zal zij zich van zichzelf niet bewust kunnen zijn.

Vraag: Als een moeder zich vernedert om haar kind te dienen, kunt u daarin hoogmoed zien?

Antwoord: Zeker, of bezitszucht. Wanneer de moeder haar kind ziet als deel van zich, zonder daarop een bezitsrecht uit te oefenen, zonder zich te vernederen om dat te dienen, dan is de normale relatie geschapen. In deze normale relatie zal de moeder het kind zelfstandig in de wereld zetten en dwingen in de wereld te gaan op het ogenblik, dat de directe lichamelijke band niet meer noodzakelijk is. Het gevolg is, dat het kind dan zijn eigen verantwoording draagt en een volledig mens wordt; althans kan worden. Als die moeder zich vernedert door - wat voortkomt - te blijven zwoegen voor een geliefd kind, zelfs wanneer dit al de middelbare leeftijd bereikt heeft, dan schuilt hier iets ziekelijks in. Ofwel doet men dit, omdat men zich verplicht gevoelt voor dit kind, ofwel men doet het, omdat men het prettig vindt voor het kind te zorgen. In het eerste geval is het een nederigheid, d.w.z.: een idee dat men zelf zoveel fouten heeft gemaakt in die opvoeding, dat men nu de consequenties daarvan moet dragen. Op zich zeer mooi, maar precies verkeerd. Het kind zal dan altijd blijven profiteren. In het tweede geval vindt men het prettig, omdat men in het leven van dat kind betekenis heeft. Maar dan gaat het in feite om het bezit. Bezit, of zelfs de illusie van bezit t.o.v. een medemens, is altijd hoogmoed. Daarin veronderstel je, dat je daarin zoveel beter en sterker bent dan die ander, dat je voortdurend recht op hem uit kunt oefenen. Ook al realiseer je je dat meestal niet.

Mijn standpunt is misschien niet erg conventioneel, maar wel reëel. Laat ons niet vergeten, dat de grootsten onder de groten, de Gautama Boeddha, Jezus van Nazareth, Mohammed, allen afstand hebben gedaan van de familieband. De Prins Siddharta door weg te lopen van de zorgen van zijn ouders. Zo kon hij tot bewustzijn en ontwikkeling komen. Jezus, door Zijn moeder, van wie Hij veel hield, eenvoudig af te wijzen, zodra zij recht op Hem wilde uitoefenen, terwijl het ging om Zijn werk, of bewustwording, "Vrouw, wat heb Ik met U van doen?" Mohammed door, toen eenmaal de eerste hadj begon, de eerst krijgstoet, een ieder te dwingen, ofwel heen te gaan, dan wel zijn gezag en stem te volgen en afwijzende de zorgen, zelfs van zijn gade. Dit was zijn taak. Wanneer men nu begrijpt, dat de grotere verlichten onder de mensen, de grote geesten die op aarde komen, dit doen, dan zal u duidelijk zijn, dat dit uitoefenen van wederzijdse rechten foutief is. Juist diezelfde Jezus die Zijn moeder afwees, was toch genoeg aan haar gebonden, maar door een liefde van gelijkheid, zonder trots, of nederigheid, zodat Hij haar aan het kruis trachtte te troosten. Diezelfde Gautama Boeddha die wegtrok uit het rijk van zijn vader en er niet terug wilde keren, ging terug tot dit rijk, toen zijn ouders in nood waren. Op dat ogenblik diende hij zijn vader te troosten, hij diende bij het sterven tegenwoordig te zijn. Dat was genegenheid, dat was geen recht. Toen zijn vader, nog in leven, meerdere malen boden tot hem zond, wees hij ze steeds weer af. "Ik kom, wanneer het mijn tijd is".

Maar ook omgekeerd is dat zo. De grote wijzen zullen nooit trachten hun kinderen op te voeden en bij zich te houden, tot zij een soort evenbeeld van het Ik zijn geworden. Dat is persoonlijkheidsuiting. Dat is voor het kind geestelijk ongezond. Door het gebrek aan noodzaak zal het nooit het leven accepteren, het blijft zich in dromen vermeien en meent door de wereld onrechtvaardig behandeld te worden op de koop toe. Het neemt de grote offers van de ouders meestal als iets vanzelfsprekends. Daarmee heeft men het kind in een vals beeld van de wereld gezet, waardoor het niet zijn volledige bewustwording door kan maken. Als je dit nu doet omdat je meent fouten gemaakt te hebben, of omdat je het kind zo graag bij je wil houden, of aan je wilt binden, blijft gelijk. Het kind dat zich aan blijft leunen, maakt dezelfde fout, want dit laat zich ook weer verleiden tot bindingen, i.p.v. tot een persoonlijk beleven en een persoonlijke uiting. Ik spreek hier hoofdzakelijk vanuit geestelijk standpunt. Ik weet dat het op aarde moeilijker in de praktijk te brengen zal zijn voor sommigen, omdat het een te grote zelfoverwinning betekent, of ook wel het dragen van een te grote verantwoordelijkheid die men eigenlijk niet aandurft voor zichzelf. Maar ik blijf erbij, dat het juist is.

Reactie: Ik heb nederigheid beschouwd i.v.m. het Goddelijke.

Antwoord: Daar kan men natuurlijk over vechten.

Wanneer ik mij bewust ben, dat God in mij is en ik word steeds van Zijn Grootheid bewust, dan is voor mij het feit, dat Hij in mij leeft, een reden tot vreugde, niet te zeggen tot trots, en niet tot nederigheid. Te zeggen: "God is zo groot en sterk en ik ben zo klein en weinig", lijkt mij erg oneerbiedig t.o. de God die in je leeft. Wanneer wij nederig zijn tegenover God, dan proberen wij wel onze persoonlijke belangen en onze persoonlijke gedachten klein te maken tegenover God, maar verwaarlozen iets anders, dat veel belangrijker is, n.l. in ons streven en denken één te worden met God. Wij hebben geen nederigheid van node, alleen een bewustzijn van God en een vreugde in het behoren tot God. Ik vind het niet een essentiële noodzaak, ofschoon ik het zeer waardeer, dat men soms een innerlijke nederigheid nastreeft, maar kan dit vanuit mijn standpunt niet geheel billijken.

Weet u, vrienden, wanneer wij zo bezig zijn met ons zoeken naar waarheid, met ons streven, dan gaan wij ieder onze eigen weg. Dan komen wij voor sommige moeilijkheden te staan, die misschien wel een theoretische, maar geen praktische oplossing verdraagt in absolute zin.

Voorbeeld: hoe weet ik, wanneer God in mij spreekt, of wanneer het mijn onderbewustzijn is en alleen mijn verlangen? Dat kun je niet weten. Je kunt nooit weten, wat precies Gods stem in jou is en wat ergens anders uit voortkomt. Je kunt het geloven, of denken. Weten doe je het nooit. Laten wij dan praktisch stellen: wanneer wij ons wenden tot God met heel ons wezen, zal alles, wat gebeurt - en niet alleen een stem in ons - het antwoord zijn erop. Ons beroep op de kosmos weerkaatst zich in alle dingen die kosmisch zijn en dat is alles, wat rond ons is.

Laat ons nooit een gebed richten op een bepaalde handeling, of gebeurtenis. Laat ons niet zeggen: geef mij dit, of dat, en dat dan definiëren. Op het ogenblik, dat wij dit doen proberen wij een bestaande orde te wijzigen, zonder te weten, of deze wijziging in overeenstemming is met Gods wil. Laten wij daarom stellen: het is noodzakelijk dat de mens bidt. Laat dit bidden niet zijn een vragen van stoffelijke zaken, maar een erkennen van Gods aanwezigheid. God is met ons, maar er zijn zoveel andere dingen rond ons. Wij hebben de geest, de meesters, de leringen, de geopenbaarde geschriften, enz. Laten wij dit niet vergeten: God openbaart zich in ons in alle dingen en toont ons daarin onze weg. Niet de weg van de wereld, of Gods wil voor de wereld, maar de weg die Hij wil die wij gaan. Al wat wij kunnen aanvaarden als een Goddelijke openbaring, zal daarom een vingerwijzing voor ons bevatten, die het ons mogelijk maakt een juister en harmonischer weg te vinden naar God.

Dan kom ik nog even op de praktijk terug van de stof. Sommige mensen vinden het erg bijgelovig, of onbenullig ook stoffelijke dingen te doen, om daardoor God nader te komen.

Wat wij doen, kan onjuist zijn. Dat stel ik voorop. Indien wij het doen met de absolute intentie tot God te komen, dan zullen alle voorwerpen, alle dingen en alle mensen, alle dieren, ons voortdurend helpen en bijstaan, weerkaatsend datgene, wat wij erin zoeken, namelijk het Goddelijke. Dit kan enkel niet gelden wanneer wij vernietigen, beschadigen, kwellen of pijnigen.

Wanneer wij deze laatste dingen doen, plegen wij handelingen die tegen onze natuurlijke instincten en gedachten ingaan, ofwel tegen ons hoger geestelijk bewustzijn.

Er zijn veel mensen die bv. wierook branden. Is wierook noodzakelijk? Neen. Maar die wierook, goed gekozen en goed gebrand, heeft ongetwijfeld een zeer sterke invloed, wanneer u in een absoluut vertrouwen op die invloed verder gaat. Wanneer u een bepaald ritueel volgt, dan zal het ritueel op zichzelf misschien leeg zijn. Het krijgt echter zijn betekenis door het bewustzijn, dat u eraan verbindt. Dan zal het een kosmische waarde kunnen weerkaatsen. Zeg nooit dat iets bijgelovig is. Zeg hoogstens: wanneer het een angst met zich meebrengt, wanneer het een poging is om stoffelijke voordelen te verkrijgen, of onheil te voorkomen, het is niet nodig. Zeg vooral niet, dat God Zich alleen openbaart in de geest. God openbaart Zich in alle werelden en sferen gelijkelijk, ook in de stof.

Wanneer wij een stem horen, een boodschap verkrijgen, een waarschuwing krijgen enz. uit de geest, dan mogen wij aannemen dat deze juist kan zijn, maar niet dat zij juist móet zijn. Want slechts indien wij Gods werken toetsen aan Gods werk in onszelf, kunnen wij tot een werkelijke overtuiging komen en kunnen wij een werkelijke betekenis gewinnen. Lessen en boodschappen hebben slechts in zoverre zin, als zij in overeenstemming zijn met ons bewustzijn van Gods wil, zoals die in ons leeft.

Bescherm geen dieren, als je mensen haat. De mens staat dichter bij uzelf dan het dier. Door u tot het lagere te wenden en het hogere te verwerpen, verwerpt u een Goddelijke openbaring. U zult daardoor zelf schuldig worden.

Eis van niemand dat hij uw ideeën begrijpt, maar tracht ze zoveel mogelijk te beleven. Ook dat is logisch. Wanneer u naar begrip zoekt, dan komt u niet tot een uitvoering. Dat, wat werkelijk in u leeft, moet gemanifesteerd worden, moet uitgedrukt zijn. Eerst dan heeft zij betekenis. Zonder dat niet. Wanneer je eet en wanneer je drinkt, moet je altijd dit onthouden: de begeerte die in de mens leeft, is niet natuurlijk. Maar de behoefte die in de mens leeft, is wel natuurlijk. Eet en drink tot de behoefte is gestild, nooit tot dat aan de begeerte is voldaan. Op deze wijze behoudt u een natuurlijk stoffelijk evenwicht, dat u een grotere geestelijke bewegelijkheid toelaat. Ik zit wel erg in de praktijk te werken vandaag. Ik ben nu al aan eten en drinken toe. Wat ik zelf in geen 150 jaar heb gedaan.....

Toch denk ik, dat het u misschien kan helpen. Nu wil ik u nog een raad geven. Zoals er geschreven staat: "Onderzoek alle dingen en behoudt alleen het goede", zou ik u willen aanraden: bind u nooit aan één richting, één geloof, of een beschouwingwijze, tenzij uw hele wezen daarin op gaat en u een volledige geestelijke bevrediging daaruit ontvangt. Maar wanneer u zich niet aan één richting bindt, tracht u dan niet aan meerdere richtingen te binden, want dit veroorzaakt strijd en verwarring. Sla gade, constateer en vindt uw eigen waarheid. Alleen een mens die zelfstandig zijn weg vindt door het leven, maar ook zelfstandig zijn bewustzijn kan verrijken langs zijn eigen weg en met respect voor de wegen van ieder ander, kan werkelijk een maximum aan bewustzijn verwerven op aarde. Hoe groter het bewustzijn - misschien een lichte troost - dat u hier op aarde verwerft, hoe kleiner uw angst voor de dood, hoe groter uw vreugde in het leven, hoe groter uw kracht in alle sferen.

Niet alleen bewustzijn zoeken, omdat wij daardoor een Lichte wereld krijgen, maar omdat het ons onafhankelijk maakt van de verschijnselen en zo juist in deze onafhankelijkheid God zuiverder doet erkennen. Mensen, zowel als geesten, moeten vrij zijn. Niet bandeloos, maar vrij, omdat zij God en de Goddelijke wet volgens hun eigen ervaring interpreteren en volvoeren, daarbij vertrouwend, dat God, wanneer zij verkeerd handelen hen door een correctie erop zal wijzen, dat dit niet goed was. Zo zal de ervaring ons steeds verder voeren.

Nu wil ik even nog iets zeggen over onze Orde, voordat de pauze begint. Onze Orde der Verdraagzamen is een groep met een eigen levensbeschouwing. Wij hebben deze gevonden door te zoeken, te denken, te leven, te lijden en te werken. Wij noemen ons verdraagzamen en proberen dat te zijn, omdat wij beseffen, dat een ieder op zijn eigen wijze een eigen weg kan vinden. Als u naar ons luistert, moet u wel een ding begrijpen: wij hebben op den duur geleerd dat heel veel van die z.g. grote waarden op aarde en in de sferen, in feite niets

anders dan zelfbedrog zijn. Wij vinden dat op het terrein van beschaving, zedelijkheid, cultuur, als op terreinen van wijsbegeerte, godsdiensten, theologie. Wij proberen uit al deze dingen datgene te puren, wat voor ons idee en volgens onze ervaring goed is. Wij leggen u dit voor. Wij doen dit in de hoop, dat u daardoor inzicht krijgt in een mening, die mogelijk is. Wanneer u het niet met ons eens bent, dan zullen wij daar blij over zijn, wanneer dit voortvloeit uit een werkelijk bewustzijn. Wij kunnen heel wat hebben, dat hebt u misschien al wel meer bemerkt.

Wanneer u nu luistert, moet u dus goed bedenken: wij hebben een eigen zienswijze. Het is deze zienswijze die wij naar voren brengen. Die klinkt mee in elk antwoord en op elke vraag, in elk betoog, onverschillig, of het gaat over filmsterren, of de grote wijzen van het verleden. Het is niet uw taak deze geest te absorberen zonder meer. Het is uw taak, vooral wanneer u hier een paar maal komt, of geweest bent, voor uzelf te onderzoeken, in hoeverre deze ideeën kunnen stroken met uw bewustzijn van wat goed is. Het is niet zo, dat u moet zeggen: de Orde der Verdraagzamen is wijs, of zij weet veel, dus zal het wel zo zijn. Het is zo, dat u moet zeggen: beroert dit mij, treft mij dit persoonlijk, zo ja, dan zal ik nagaan of ik dit aanvaarden kan en is dit m.i. goed, ook al kom ik nooit meer luisteren naar die Broeders, dan zal ik proberen om dat in de praktijk te brengen. Wilt u terugkomen, onthoudt u dan een ding: als u lang blijft luisteren, dan gaat u op de duur denken, zoals wij. Dan gaat u onze beredeneringsmethode zo goed kennen, dat er haast geen ontkomen aan is. Dat is niet een bewust streven onzerzijds, maar dat is een noodzakelijk gevolg van ons eigen leven en denkwijze.

Wij geloven in God. Wij geloven in de liefde van die God voor ons allen in de Schepping. Het is juist daarom, dat wij streven, leven en werken, zoals wij doen. Wij hopen dat u ons in deze zin zult willen accepteren. Wij wensen werkelijk van harte, dat wat wij brengen, of het nu een debat is, waaraan u zich ergert, of een lezing die u buitengewoon mooi vindt, of een betoog waar u niets van begrijpt, dat u toch zult zeggen: zij doen hun best om, volgens hun inzicht, Gods wil te volbrengen. Ik zal het doen op mijn wijze.

Vrienden, gaat u pauzeren, stel uw vragen op, denkt u nog eens aan mijn inleidinkje van zo-even, dan ben ik ervan overtuigd dat u in het tweede gedeelte misschien nog veel omvattender en interessanter betogen kunt horen, dan u van mij te horen hebt gekregen.

Goedenavond.

VRAGENRUBRIEK

Goedenavond, vrienden.

Vragenrubriek. Antwoord op vragen van niet persoonlijke aard.

Vraag: Wat verstaat u onder vernietigen? Is doden vernietigen?

Antwoord: Doden is het vernietigen van een bestaande verbinding tussen geest en stof, die op precies gelijke wijze niet, of slechts na zeer veel moeite, wederom kan worden opgebouwd. Als zodanig is het een niet geoorloofd uitblussen van een bestaand iets. Absolute vernietiging in de zin van doen-verdwijnen-zonder-enige-resten, bestaat niet. Niets kan vernietigd worden, daar geest blijft bestaan, of revertteert door Goddelijke kracht, en stof reflecteert tot energie, of Goddelijke kracht.

Vraag: Hoe staat u dan t.o. het doden van dieren en het elkaar doden van dieren?

Antwoord: Wanneer dieren elkaar doden, dan is dat een normaal resultaat van hun leven en ontwikkeling, de opbouw van hun ras. Als zodanig kan het elkaar doden van dieren niet worden gezien als iets slechts, daar het in het dier geen bewustzijn van verantwoording t.o.v. het doden of vernietigen kan wekken. Het doden van dieren door mensen acht ik afkeurenswaardig, als dit geschiedt zonder een redelijk doel. Onder redelijk doel versta ik: het verwerven van noodzakelijke voeding, noodzakelijke kennis, noodzakelijke materialen. Niet noodzakelijk acht ik: oefening op levende dieren, of vivisectie, tenzij in uitzonderingsgevallen. Dergelijk doden en mishandelen vind ik erg laag bij de grond. Verder het doden van dieren voor voedsel, wanneer

niet het maximum aan voedingswaarde daaruit gewonnen wordt en het doden van dieren wanneer dit niet noodzakelijk is, om het zelfbehoud van de mens te verzekeren.

Vraag: En schadelijke dieren?

Antwoord: Schadelijke dieren mag je dus vernietigen, mits ze je zelfbehoud bedreigen. Als er 100 konijnen komen, die niet alleen al je worteltjes maar ook de rest opeten, zodat je zelf zou moeten verhongeren, dan is het logisch dat je worteltjes met konijnenbout eet. Maar wanneer ze je alleen een heel klein beetje benadelen door zo nu en dan iets te eten en je verder wel in staat bent op een andere wijze dan door het doden die dieren af te schrikken om té grote schade te voorkomen, dan is het doden niet verantwoord. De definitie van een schadelijk dier is wel heel erg moeilijk; wat zou u zeggen: is een vlo een schadelijk, of een lastig dier?

Reactie: Ik denk beide.

Antwoord: Je zou ook kunnen zeggen: een vlo is een lustige springer, die meer vreugde uit één druppel haalt, dan een mens uit een heel leven. Maar wanneer u dus het begrip hebt, dat de vlo schadelijk is als ziekteoverbrenger, verwekker van huidziekten, bezorger van overlast e.d., bent u in het volste recht die vlo te doden, want u hebt het recht eigen bestaan en zelfbehoud hoger te schatten dan het leven van dieren.

Vraag: Wat is bewustzijn en hoe is bewustzijn ontstaan? Dit t.o.v. de mensheid.

Antwoord: Bewustzijn is een weten, dat zich niet slechts baseert op instinctieve reacties t.o.v. de buitenwereld, maar op een herkennen van omstandigheden, die zo, ongeveer zo, of op een andere wijze in het verleden reeds beleefd werden en het combineren ervan met de huidige toestand, zodat een predictie naar de toekomst kan worden verkregen. Bewustzijn is een zodanig vastleggen binnen het eigen wezen van belevingen, dat bewuste reacties door erkennen van verschillende waarden daaruit voort kunnen vloeien. Het bewustzijn is ontstaan, het gaat net als een mens die zijn hoofd stoot. De eerste keer weet hij niet dat die balk er is, de tweede keer denkt hij er niet aan, de derde keer verwenst hij zichzelf, de vierde keer bukt hij zich. Dat is eigenlijk het ontstaan van bewustzijn. In jezelf constateren van bepaalde gevoelens en het vereenzelvigen daarvan met de buitenwereld, of omstandigheden in de buitenwereld. Op deze manier is dus bij de mensheid - nu wijs ik even op het stoffelijke - langzaam maar zeker een vermogen door relatie tussen oorzaak en gevolg ontstaan, aan de hand waarvan het redelijk denken ontstond. Voor de geest is het proces veel ouder, maar kunnen wij het simpel wel op ongeveer dezelfde wijze voorstellen.

Vraag: Bent u van mening dat het verkeerd is om dieren te gebruiken bij ruimteproeven?

Antwoord: Dat is zeker die kwestie van die aap? Eerst was het een hondje, nu een aap. Wij komen dus wel vooruit. Binnenkort is het een aap van een kerel. Waar het zenden van een mens het wagen van een mensenleven zou betekenen, terwijl het wagen van twee dierenlevens, vanuit het standpunt van de mensheid een kleiner offer is, anderzijds de noodzaak tot onderzoek van de ruimte in de mens als een drang bestaat, heeft de mens gelijk hiervoor dieren te gebruiken, mits de mens zorgt, dat de dieren niet onnodig zullen lijden en zorgt, dat zo weinig mogelijk proeven volstaan voor het vaststellen van voldoende gegevens om ook een mens aan een dergelijke proefneming te onderwerpen.

Vraag: Hebt u wel eens heimwee gehad naar uw leven in de stof en komt dat vaak voor bij overgeganen?

Antwoord: Nou, ik had een figuur..... Ik had hier wat van achteren als een bult en dat kwam dan het er hier uit van het midden. "Pas op. Slipgevaar. Gevaarlijke bocht". Als je zo een tijd door de wereld bent gegaan, dan kan ik je garanderen dat je geen heimwee hebt. Anderen hebben dat wel soms, maar alleen dan wanneer zij zich nog niet zijn bewust geworden van de mogelijkheden van de geestelijke wereld. M.a.w. heimwee naar de wereld bij overgeganen is een bewijs van een nog niet tot Licht gekomen en niet voldoende bewustzijn.

Vraag: In een lezing werd gezegd over demonische invloeden op dagen dat, wanneer er op één punt iets mis ging, dan overspoelde ineens een reeks van misdaden en ongelukken die omgeving. Welke dag is dit geweest en wat had er mis kunnen gaan?

Antwoord: Dat is geweest 23 april. Er had mis kunnen gaan: er was toen een algemene stemming van geprikkeldheid, waarbij één kleine fout van een mens op de weg bv. een weggebruiker zodanig tot roekeloosheid had kunnen prikkelen, dat hij daardoor zeer vele anderen tot gelijke roekeloosheid zou verleiden en dus een aantal verkeersongelukken zou veroorzaken die verschrikkelijk zijn. Overigens wil ik erop wijzen dat juist op deze dag nogal wat kattenkwaad e.d. is voorgekomen, wat u eventueel kunt opvragen in de politierapporten. Dat is hier in den Haag en omgeving gebeurd. Het geldt eigenlijk wel voor praktisch heel Nederland.

Wij krijgen zo tegen het einde van mei, zo tussen 5 en 27 mei weer zo'n periode. Dan krijgen wij weer zo'n periode tussen 7 en 10 september a.s. Dan kan ik wel heel rustig vertellen hoe dat komt. Er zijn perioden dat de werking van de zon, de werking van de maan, samen dus een verhoging van straling betekenen. Het teveel aan straling betekent vaak voor sommige mensen een overvloed van zenuwkracht, een overvloed van zenuwkracht betekent weer ongedurigheid, ongedurigheid betekent een snellere en meestal minder beheerste reactie.

Wanneer je zoiets hebt is dat meestal net een lawine. Als er dan een ding gebeurt, dan gebeuren er 100 dingen. Dan is het net alsof het in de lucht zit. Is de eerste ernstige gebeurtenis gebeurd, dan zien wij dat weerkaatsen in 20, 30, 40 gebeurtenissen in de buurt, zonder schijnbare samenhang, maar toch steeds weer in hetzelfde type. In mei hadden wij ook verhoogde prikkelbaarheid en wij krijgen in september waarschijnlijk vertraagde reactie. Mensen die niet snel reageren, die te laat zijn. Te laat komen, te laat iets inschakelen, te laat remmen, te laat iets uitschakelen. Dat zijn tendensen, die je ongeveer bepalen kunt, maar je kunt niet zeggen dat het definitief gebeurt. Je kunt alleen zeggen dat, wanneer er één ding misgaat, dan is dat een kettingreactie en wij zien in de hele buurt precies hetzelfde gebeuren.

Vraag: Wat is uw mening over novocaïne en koninginnengelei?

Antwoord: Het gebruik van novocaïne, tenzij onder een zeer deskundige leiding en met het gebruik van de nodige beperkingen tegen onjuiste invloed, zou vanuit het standpunt gezien van de leek, meestal fataal zijn. Het is gevaarlijk, tenzij onder zeer deskundige begeleiding. Wat de koninginnengelei betreft: er is geen bezwaar tegen dat u het gebruikt. Veel zal het u niet baten, maar een ander zal er wellicht iets aan verdienen. Koninginnegelei is eigenlijk niets anders dan een combinatie van verschillende vitaminen, plus enkele andere stoffen, die tijdelijk uw energie wel verhogen, maar niet in staat zijn feitelijke verandering in het lichaam tot stand te brengen, zoals gesuggereerd wordt.

Vraag: Novocaïne zou toch fouten in het zenuwstelsel opheffen voorgoed?

Antwoord: Het gevaar van een dergelijke behandeling is groter dan je denkt. Het is een nieuw procedé en men is er heel erg trots en gelukkig mee op het ogenblik, maar men heeft er eigenschappen aan toegeschreven die het eigenlijk niet bezit, zoals een soort verjongingskuur. Dat is niet waar. Het geeft een zekere rustkuur aan het zenuwstelsel, dat is wel waar en gelijktijdig verhoogt het de gemiddelde zenuwspanning per neuron. Dat maakt het dus mogelijk om fouten te corrigeren. Als zo'n fout eenmaal geforceerd is, dan blijft dat zenuwstelsel meestal wel goed. Dat geldt niet alleen voor het sympathisch, maar ook voor grote delen van het motorisch zenuwstelsel. Maar, zoals reeds gezegd, de novocaïne heeft bepaalde verslavings-effecten en is daarom reeds een gevaar, tenzij men daarbij eveneens de tegenmiddelen toedient.

In de tweede plaats, een willekeurige dosering daarvan heeft niet altijd het goede resultaat. Wat u zegt over het opheffen van zenuwdefecten, is in feite het geven van een overdosis, dus een grotere dosis dan het lichaam verwerken kan, waardoor een vergiftigingsverschijnsel dat normaal zou ontstaan, wordt afgeremd. Daar komt het op neer eigenlijk. Je kunt ook zeggen: arsenicum is een heel gunstig middel, want in sommige gevallen is een redelijk zware dosis ervan voldoende om de mens niet ziek te maken, daarvoor is het te groot, maar om in hem bepaalde vitaliteit, een normalisering van hartwerking te bereiken. Het is waar en het wordt soms gebruikt. Maar u gaat daarom nog niet om de hoek bij de apotheker een beetje rattenkruid halen als u vindt dat uw bloedsomloop niet deugt. Zo is het met die novocaïne ook. Je kunt er een hoop mee doen, maar er zitten bezwaren aan vast, meer dan men zich op het ogenblik realiseert. Dat heeft men indertijd ook over de penicilline gezegd. Daar zijn zij nu achter gekomen. Bij novocaïne komen zij er nog wel achter.

Reactie: Men schijnt er wel succes mee te hebben in Boekarest.

Antwoord: Soms hebben wij er wel succes mee. Vergeet een ding niet, dat een behandeling zoals zij daar wordt toegediend, u hier alleen in de beste klinieken gegeven kan worden. Dat dit verder gebeurt onder praktisch laboratoriumcondities. Dat is niet zo gemakkelijk in een algemene behandeling te reproduceren. Per slot van rekening, zij kunnen goud maken in een laboratorium, maar zo in de fabriek deugt het niet, want het kost te veel. Dat men er succes mee heeft, dat heeft men met penicilline ook gehad en heeft men er nog mee. Maar er zitten gevaren aan. Die gevaren komen meestal pas tot uiting na langere tijd en dan vooral wanneer het niet de superbelangrijke mensen zijn die voortdurend alles wat zij nodig hebben kunnen krijgen, die zich niet bezorgd hoeven te maken over de betaling van de medische hulp. Daar moet je rekening mee houden.

Vraag: Er werd gesproken over rassen die een bepaalde mate van intelligentie bereikten, voordat de mens op de wereld kwam. Iets over amfibieën, ook mieren. Is het juist dat de mieren er eerst waren?

Antwoord: De mierenstaat bestond toen nog, toen de amfibieën kwamen, maar zij was in een zeker verval, in een normalisatie van gedrag, terecht gekomen, waardoor wij niet meer konden spreken van een vrij of bewust leven. Er ging zich dus vanuit het individuele bewustzijn weer een groepsbewustzijn vormen. En gelijk daarnaast is toen de ontwikkeling gekomen van de oorspronkelijke zeedieren, later amfibieën dus, die tot praktisch landdieren zijn overgegaan in een laatste fase. Dat staat weer i.v.m. de ontwikkeling van Lemurië. In die volgorde is dat ongeveer gegaan. Dan moet je maar zo denken: als je nu al die voorvaders van de mens ziet in hun reconstructies, dan zeg je: dat waren geen mooie jongens..... Vergeet niet, dat al die voorgaande beschavingen ongetwijfeld zouden zeggen, als zij een foto hadden gezien van uw mensheid: nou, nou, zou dat ook nog verstand moeten hebben?

Vraag: Konden de mieren zelfstandig denken?

Antwoord: Oorspronkelijk kon de mier zelfstandig denken. Wij zien overblijfselen in de insectenwereld bv. bij de wesp. Er zijn wespen, die een corpsleven voeren, dat nu niet zo zeer verschilt van dat van bv. de bij. Maar wij kennen ook wespen die als roverbende samen leven, dus met een veel groter individueel bewustzijn, en zelfs wespen die zich een eigen hol maken a.h.w. en dus zelfstandig zwerven en leven. Op deze wijze was het dus bij de mieren veel vroeger ook zo. Men kende verschillende vormen van samenleving waarbij echter, naast het instinct ook het denken een rol speelde. Langzaam maar zeker gaven de mieren een ongezonde nadruk aan het seksuele. Dat leidde tot een overwicht van de vrouwelijke klasse. Gelijktijdig echter tot een onderdrukking van het mannelijke element. Wat is er? Voelt u nattigheid?

Toen dat eenmaal gebeurde, werd dus het op dat ogenblik rationeel en wetenschappelijk denken langzaam maar zeker overgeheveld in een gevoelsdenken. Het ging natuurlijk langzaam, want in het begin waren er dames die een hoop wetenschap en verstand hadden. Maar, de emotie kreeg de overhand. Daarbij kwam bovendien dat er hoe langer hoe minder mannetjes waren en hoe langer hoe minder mannetjes die een nageslacht konden produceren. Het gevolg was, dat de vrouwelijke wereld eigenlijk ging zoeken naar andere methoden. Daardoor kreeg men verandering in de voeding. Men ging dus kunstmatig het nageslacht opvoeren om van een enkele bevruchting dus zoveel mogelijk nieuwe mieren te krijgen. Dat leidde weer tot een verheerlijking van degenen die die voortplanting in handen kregen en uiteindelijk tot de koninginnenverering, zoals het thans bij de mieren nog bestaat.

Het vreemde is dus, dat de koninginnen wel geen koninginnengelei eten, maar dat de koningin wordt gevoed met speciale stoffen als o.a. suikerhoudende sappen. Die worden door speciale voedingsmieren, die speciaal dus voor die koningin zijn aangebracht en die voortdurend klaar zijn om haar vol te proppen als zij honger heeft. Vandaar dat zij er niet uitziet als een mier die pas een vermageringskuur heeft ondergaan. Langzaam maar zeker is de normale seksuele drang omgezwaaid in een verheerlijking van de koningin. Als er rivalen zijn dan ontstaat er strijd. Zo ontstond op den duur de praktijk om slechts één bevruchte koningin in een bepaalde gemeenschap te dulden. Daardoor was er ook één centraal brandpunt gekomen voor alle verering, a.h.w. voor alle geloof. Een mier is t.o.v. de koningin en de wachters die onmiddellijk met de koningin in verband staan, haast religieus gestemd. Dit betekent een zo grote

samenhorigheid van voelen en denken, dat daardoor de gemeenschapsgedachte sterker werkt op individuen dan het individueel denken. Daaruit ontstonden gedragspatronen die praktisch sinds 10.000 jaar ongewijzigd zijn gebleven.

Met de bij is het ook wel zo het geval, maar niet zo sterk als met de mieren. Daarbij komt dat de bij nooit is gekomen tot een zo grote zelfstandigheid, als de mier. Dat komt, doordat de mier een ontwikkeling heeft doorgemaakt in een periode, dat de bij bijna niet vliegen kon. De insecten zijn betrekkelijk laat gaan vliegen. Ook het uitzwermen van de mier is een verschijnsel van latere tijd. In het begin was de aardatmosfeer veel dichter dan nu, had bovendien veel grotere vochtigheid, zodat die insecten toen niet zwermden of vlogen, en daardoor is de mier eigenlijk tot een maximale ontwikkeling gekomen, terwijl de bij pas veel later tot ontwikkeling kwam en niet is gekomen tot een volledige redelijkheid. Er staat echter t.o. dat bij de bij de voedselvoorraad en niet de koningin het eerste brandpunt is. De koningin is alleen in zwermtijd een brandpunt en dan niet om de koningin, maar om haar gezelschap ook van darren dat erbij is geweest. Dat is eerder een binding die op ferociteit berust, dan op zuiver seksualiteit, zoals bij de mieren.

Vraag: Is de walvis oorspronkelijk een zoogdier dat naar land is gegaan en weer teruggegaan is naar zijn oude gebied, of is dat anders?

Antwoord: De walvis is een overblijfsel uit de tijd dat de grote amfibieën en reptielen langzaam maar zeker door de verandering van de aardcondities plus de wenteling van de aardas, niet meer konden bestaan. Er waren toen ook even grote vertebraten, een daarvan was de walvis die altijd al geleefd had in moerassen zoals het nijlpaard doet. In water dus. Toen koos hij de enige ruimte, waar hij redelijk kon leven, namelijk de zee. Daarenboven was hij tamelijk temperatuurgevoelig. Hij koos dus hoofdzakelijk de koude stromingen. Dat heeft hij sedertdien altijd gedaan en leeft nog steeds - zoals hij vroeger ook deed - in kudden. Tegenwoordig zijn die kudden niet zo groot meer, dat komt eerder waarschijnlijk door de margarinefabrieken, dan door de grotere individualiteit van de walvis. Wij hebben hier dus eigenlijk niet te maken met een dier dat uit zee aan land ging en weer terug, maar met een diersoort die zich in de binnenwateren, moerassen, ontwikkeld heeft en die door verandering van levenscondities moest vluchten naar de zee. Wij vinden ook in de diepzee bepaalde exemplaren die vanuit het land en vanuit de moerassen naar zee gevlucht zijn. Die dus ook eigenlijk thuishoren in de vroegere periode. Je vindt ze nu nog. Men vangt ze niet vaak, maar zij zijn er.

Vraag: In Spitsbergen zijn kolenmijnen. Wat is de oorzaak geweest van die geweldige temperatuurswisseling?

Antwoord: In de eerste plaats is de aardas verschillende malen gedraaid. Bovendien moet u zich eens voorstellen wat er gebeurt, wanneer een zeer dichte atmosfeer die goed straling-geleidend is en een gelijktijdig een afschermend wolkendek, een volkomen gelijkmatige temperatuur op de aarde tot stand brengt, wat gebeurt er dan? Dan zal, zelfs tot in het hoge noorden toe, de temperatuur gelijkmatig blijven. Er zal dus ook daar plantengroei mogelijk zijn. Wanneer die aardas een paar keer wisselt - hij is al een paar keer gewisseld, zelfs heeft hij een keer gelegen in de buurt van de equator, de aarde is een paar keer getold en toen hij Luna kreeg is hij weer wat rechter in zijn baan gekomen en daarna heeft hij nog een paar zwenkingen gemaakt door uitbarstingen van de zon, vreemde kometen, betrekkelijk dichte koppen die in de buurt kwamen, enz. - is het net een tol die een tik krijgt, dan draait hij even uit zijn evenwicht en langzaam draait hij weer terug.

Al die dingen samen zijn voor verschillende kolenlagen verantwoordelijk. De laatste steenkolenlaag - de hoogste - is te danken aan een plotselinge temperatuurswisseling door het neerstorten van een kleine maan op aarde. Dat heeft tevens dus verschillende grote diepten veroorzaakt. U kent ze tegenwoordig nog als speciale kraters a.h.w. in de zeebodem, plus aardbevingscentra. Dat is de tijd geweest toen al dat vlees werd ingevroren waar de Eskimo's zo lang van gesoupeerd hebben en waar zij op het ogenblik allemaal nog mammoets, wol huidige rinocerossen en wat dies meer zij dus uit te voorschijn peuten.

Stel je voor dat er een kleine maan is. Hoe dichter hij bij de aarde komt, hoe groter die zwaartekracht werkt. Die zwaartekrachtwerking brengt verder met zich mee, dat zowel de wateren, als ook de lucht uit het verband worden getrokken. Er komen sterke luchtverdunningen en daardoor

weer grote stormen. Maar die baan is spiraalvormig. Eerst gaat dat langzaam, dan gaat het steeds sneller, tot er een ogenblik komt dat de zwaartekracht groter is dan de bewegings-snelheid van de maan en dan valt zij bijna onmiddellijk, zij het met een raaklijn, neer. Op het ogenblik dat dit gebeurt, houdt plotseling alle storing van de lucht van de atmosfeer en de zeeën op. Het hele geval is ineens in orde. Dan krijg je een vloedgolf die er omheen loopt. Je krijgt dus plotseling uitbarstingen aan de ene kant, grote temperatuursveranderingen aan de andere kant ook. Want de uitzettingen en inkrimpingen van de lucht brengen ook warmteverschijnselen met zich mee.

Op deze manier ontstaat een betrekkelijk grote onwaarschijnlijk onderkoelde neerslag van wateren die verdampt zijn, en in een langzaam weer minder ijl wordende atmosfeer dus, hoog in de lucht komen. Die onderkoelde dingen vallen neer. Daar liggen al die dieren die gestorven zijn van de benauwdheid, de sneeuw valt er over en de zaak is ingemaakt.

Vraag: Een mens in Amerika beweert dat hij zelf op andere planeten is geweest.
Wat denkt u daarvan?

Antwoord: Wij hebben al eerder gezegd dat wij op het geval Adamski liever niet in gaan. Wij weten dat, van wat Adamski heeft opgeschreven, een deel waar is. Wij weten ook, dat hij op de een of andere manier er toe gekomen is, om deze dingen zo te versieren, dat de waarheid zo'n beetje ondergesneeuwd is. Het is juist daarom dat wij er liever geen commentaar op geven.

Ik zou u alleen een paar vragen kunnen stellen misschien. Wanneer - zoals wordt gezegd - Adamski foto's heeft genomen en deze als geheimmateriaal door de Amerikaanse regering in beslag zijn genomen, hoe komt het dan dat Adamski zelf ook niet als top secret achter slot en grendel zit? Zodat hij lezingen houdend, over de wereld kan trekken?

Wanneer Adamski materiaal heeft, waarop hij vliegende schotels heeft laat zien - overigens op een zodanige manier dat elke amateur een soortgelijke film getrukeerd ook kan maken - dan vraag ik mij af..... hoe het komt dat hij slechts dit materiaal ter beschikking heeft, terwijl de ruimtebroeders die toch zoveel hoger staan en zoveel beter zijn, hem ongetwijfeld beter en meer overtuigender film ter beschikking hadden kunnen stellen? De verklaring dat zijn regering dit niet toe zou laten, houdt op geldig te zijn, wanneer hij vertelt dat hij regelmatig ruimtebroeders ontmoet, dus zij zouden met heel weinig moeite hem, elke keer wanneer iets in beslag genomen is, weer nieuw overtuigingsmateriaal kunnen geven. Het zou ongetwijfeld bewijskracht geven aan zijn stellingen die men thans mist. Hieruit alleen - en dan ga ik dus niet verder wat wij er van weten, op in - kunt u uw conclusies reeds bouwen en zeggen, dat, wat Adamski brengt, niet juist en zuiver kan zijn, ongeacht de waarheid die er al of niet onder verborgen is.

Wij van onze kant zeggen: er zijn rassen in de ruimte die technisch, soms ook moreel en ethisch, verder zijn dan de mens. Er bestaan ruimtevaartuigen. Zij zijn rond de aarde waargenomen, zijn op de aarde geland en niet alleen in de laatste tijd, maar ook al - wat u noemt - in een ver verleden. Er zijn bases van deze voertuigen hier binnen dit zonnestelsel, maar er zijn zoveel sprookjes hieraan vastgeknoopt, dat wij in feite menen dat alle mededelingen hieromtrent leiden tot een ontvluchtigingsgedachte, waarbij de mens tracht zijn verantwoordelijkheid wanneer het op de wereld misgaat, af te reageren door aan te nemen dat andere en hogere wezens wel even komen om de rommel hier op te ruimen. Het is om die reden, die ons ertoe beweegt om daarover de laatste tijd minder te zeggen, ofschoon wij soms contacten hebben waardoor het ons mogelijk zou zijn, zelfs bepaalde lessen daarvan door te geven. Maar de reactie op de wereld is m.i. fout, een afwijzen van verantwoording en daarbij hopen dat een ander het opknapt.

Weet, dames en heren, er is een hoop verknoeid op deze wereld, steek je handen uit de mouwen, en timmer de zaak weer in elkaar. Ik bedoel niet in puin, maar tot een nieuwe opbouw.

Vraag: Er zijn de laatste tijd overal overstromingen geweest op de wereld. Is het juist dat het in verband staat met een kosmische cycloon?

Antwoord: Je zou het een kosmische cycloon ook kunnen noemen. Het ligt wel aan een paar andere dingen erbij, bv. een paar aardse proefneminkjes.

Het is een samenloop van omstandigheden en oorzaken, waarbij invloeden in de ionensfeer, ten dele van aardse oorsprong, een grote rol meespelen.

Zou ik nog tijd hebben om heel kort mijn eigen spelletje te spelen? Heel kort?

Heldenverering: Onbegrip voor het feit, dat heldenmoed meestal uit stommiteit of bittere noodzaak geboren wordt.

Conferencier: Een man, die tot taak heeft de zaak zo aan elkaar te praten, dat je thuis past merkt wat voor een oude moppen hij verteld heeft.

Schoonmoeder: In de grap, over het algemeen een verschrikking. In de praktijk vaak een hulp in de nood, maar altijd iemand die met achterdocht en een scheef oog bekeken wordt.

Medium: Een telefoonleiding naar een andere wereld.

Haremvrouw: Een haremvrouw is een bonbonnetje in een goede verpakking en dat in een gesloten doosje bewaard wordt voor de liefhebbers.

Met deze uitbarsting van deze niet zozeer geestelijke wijsheid, ga ik mijn aandeel beëindigen. Mijn dank voor de aandacht, het enthousiasme en het klaterend gelach, waarvoor, hopelijk, niemand het gelag hoeft te betalen.

Het woord is aan de laatste spreker, die met "Het Schone Woord" besluit.
Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

STROPDAS

Een felgekleurd siersel om de hals geknoopt,
een strik, waaraan je onverhoopt
jezelf wel kunt hangen.
Een schijnbaar sieraad,
van gevaar niet zeer ontbloot,
zoals zo'n menig stil verlangen,
dat in het Ik nog ligt, als dood
en plotseling uitbreekt als een vuur,
vernietigend in enkel uur,
dat, wat in jaren werd gebouwd.

Is u het sieraad van de das zo zeer vertrouwd,
evenzeer misschien de haat,
de afkeer van zo vele dingen.
en daarmee het gevaar, dat in zich draagt,
de dood van ziel en geest.
Daarin een kracht,
waarvoor je wel bevreesd moogt vluchten,
omdat lijkt misschien de mening: sieraad,
en het woord een geestigheid,
je de gevolgen moet duchten,
die een wereld haast doet vergaan.

Bedenk, schoon is een sieraad,
maar niet zonder gevaar,
wanneer het bestaan er door wordt bedreigd.
Zo gij om modezaken stropdas draagt,

het zij goed, maar dat gij mij van mode,
haat, en oordeel zwijgt.

BLOZEN

Blozen, bloed, dat naar de wangen stijgt,
terwijl de mond nog zwijgt,
spreekt verlegenheid, angst, of verlangen.
Een kracht, die je niet beheersen kunt,
een uiting, die je jezelf misgunt
en die je zou willen onderdrukken,
een van de vreemde nukken,
waardoor je plotseling openbaart,
wat beter in het innerlijk werd verborgen,
werd bewaard.

Blozen doet ook vaak de geest,
wanneer zij plotseling vlammen schiet
en woorden uitwerpt als uit Niet geboren,
waarvan je zegt: had ik ze verzwegen!
Waarvan je denkt: hoe ben ik zo gekomen,
hoe heb ik dit gekregen?
Hoe kan ik dit weer tot betere banen leiden?

Want als een blos zo onbeheerst,
zo gaat zo'n menig woord en smoort de eendracht
en verbreekt het kwaad, het harmonische akkoord,
dat leeft nog, onbedoeld.
Wel kan een blos de wangen sieren,
een fel woord, soms niet misstaan,
maar leert toch al uzelf beheersen,
geef niet over aan de waan,
dat teken van een onschuld,
of spontaniteit beter is,
dan kracht, die het Ik beheerst
en regelt alle strijd en alle vreugde,
die het Ik nog ondergaat.
Want slechts wie heerst in eigen wezen
vindt in zich kracht, die eeuwen nog weerstaat
en in de hoogste sferen zelfs geen Licht,
of glans hoeft te vrezen.

Goddelijke liefde kan slechts ervaren worden
door hen, die in zich liefde dragen.
De goddelijke kracht kan slechts ervaren worden
door hen, die in zich krachtig zijn.
Goddelijke rechtvaardigheid kan slechts ervaren worden
door hen, die rechtvaardig zijn voor zichzelf en anderen.
Want God antwoordt in wat in ons leeft.
Wij zullen God ervaren,
zoals wij in het leven ons openbaren
binnen de Goddelijke Schepping.